

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

28. februar 2018*

»Præjudiciel forelæggelse – miljø – direktiv 2011/92/EU – artikel 4, stk. 2 og 3, og bilag I-III – vurdering af indvirkningen på miljøet – tilladelse til at udføre arbejder i et biogasanlæg til elproduktion uden en indledende undersøgelse af behovet for at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet – annullation – efterfølgende lovliggørelse af tilladelsen på grundlag af nye bestemmelser i national ret uden indledende undersøgelse af behovet for at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet«

I sag C-117/17,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunale amministrativo regionale per le Marche (den regionale forvaltningsdomstol for Marche, Italien) ved afgørelse af 13. januar 2017, indgået til Domstolen den 6. marts 2017, i sagen:

Comune di Castelbellino

mod

Regione Marche,

Ministero per i beni e le attività culturali,

Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare,

Regione Marche Servizio Infrastrutture Trasporti Energia – P. F. Rete Elettrica Regionale,

Provincia di Ancona,

procesdeltager:

Società Agricola 4 C S.S.,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C.G. Fernlund, og dommerne J.-C. Bonichot (refererende dommer) og S. Rodin,

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

* Processprog: italiensk.

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Comune di Castelbellino ved avvocato A. Lucchetti,
- Regione Marche ved avvocato P. De Bellis,
- Società Agricola 4 C S.S. ved avvocato M. Misiti,
- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato G. Palatiello,
- Europa-Kommissionen ved G. Gattinara og C. Zadra, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT 2012, L 26, s. 1).
- 2 Denne anmodning er indgivet i forbindelse med en sag anlagt af Comune di Castelbellino (Castelbellino kommune, Italien) mod Regione Marche (regionen Marche, Italien), Ministero per i beni e le attività culturali (ministeriet for kulturarv og kulturelle anliggender, Italien), Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare (ministeriet for miljø og for natur- og havbeskyttelse, Italien), Regione Marche Servizio Infrastrutture Trasporti Energia – P. F. Rete Elettrica Regionale (regionen Marches infrastruktur-, transport- og energiforvaltning, afdelingen for regionale elnet, Italien) og Provincia di Ancona (provinsen Ancona, Italien) vedrørende en afgørelse, hvorved regionen Marche fandt, at der ikke var anledning til at undersøge behovet for at undergive et projekt fra Società Agricola 4 C S.S. (herefter »4 C«) med henblik på at øge kapaciteten af et biogasanlæg til elproduktion en vurdering af indvirkningen på miljøet (herefter en »miljøkonsekvensvurdering«).

Retsforskrifter

- 3 Artikel 2, stk. 1, i direktiv 2011/92 fastsætter:
»Medlemsstaterne vedtager de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at projekter, der bl.a. på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, undergives et krav om tilladelse og en vurdering af disse indvirkninger, inden der gives tilladelse. Disse projekter er defineret i artikel 4.«

4 Dette direktivs artikel 4, stk. 2 og 3, præciserer følgende:

»2. Med forbehold af artikel 2, stk. 4, skal medlemsstaterne afgøre, om projektet skal vurderes i henhold til artikel 5-10, for projekter, der er opført i bilag II. Medlemsstaterne skal foretage denne afgørelse ved hjælp af:

a) en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde,

eller

b) grænseværdier eller kriterier fastsat af medlemsstaten.

Medlemsstaterne kan beslutte at anvende begge de i litra a) og b) nævnte procedurer.

3. Ved en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde eller ved fastsættelse af tærskelværdier eller kriterier i henhold til stk. 2 skal der tages hensyn til de relevante udvælgelseskriterier i bilag III.«

5 Bilag I til nævnte direktiv med overskriften »Projekter omhandlet i artikel 4, stk. 1« bestemmer i punkt 2), litra a), at disse projekter omfatter »[k]onventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 300 [megawatt (MW)]«.

6 Bilag II til samme direktiv med overskriften »Projekter omhandlet i artikel 4, stk. 2« bestemmer i punkt 3), at disse projekter omfatter »[i]ndustrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag I)«.

7 Bilag III til direktiv 2011/92 med overskriften »Udvælgelseskriterier omhandlet i artikel 4, stk. 3« har følgende ordlyd:

»1. Projektets karakteristika

Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:

a) projektets dimensioner

b) kumulation med andre projekter

c) anvendelsen af naturressourcer

d) affaldsproduktion

e) forurening og gener

f) risikoen for ulykker, navnlig under hensyn til de anvendte materialer og teknologier.

2. Projektets placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, under hensyntagen til navnlig:

a) nuværende arealanvendelse

b) naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området

- c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:
- i) vådområder
  - ii) kystområder
  - iii) bjerg- og skovområder
  - iv) reservater og naturparker
  - v) områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; særligt beskyttede områder udpeget af medlemsstater i henhold til [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT 2010, L 20, s. 7),] og til [Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT 1992, L 206, s. 7)]
  - vi) områder, hvor de i unionslovgivningen fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet
  - vii) tætbefolkede områder
  - viii) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt eller arkæologisk synspunkt.

3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle væsentlige indvirkninger af projekter skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2, og navnlig under hensyn til:

- a) påvirkningens omfang (geografisk område og antallet af personer, der berøres)
- b) påvirkningens grænseoverskridende karakter
- c) påvirkningsgrad og -kompleksitet
- d) påvirkningens sandsynlighed
- e) påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 8 4 C driver et biogasanlæg til elproduktion i Castellsellino kommune i regionen Marche (herefter »det omhandlede anlæg«), hvis ibrugtagning blev tilladt af denne kommune i henhold til lovgivningen om landskabsbeskyttelse.
- 9 Ved afgørelse af 20. juni 2012 tillod regionen Marche 4 C at foretage de nødvendige arbejder med henblik på at øge det omhandlede anlægs kapacitet fra 249 kilowatt (kW) til 999 kW.
- 10 På grundlag af legge Regione Marche n. 3 (regional lov nr. 3/2012 for regionen Marche) af 26. marts 2012 (herefter »lov nr. 3/2012«) blev denne tilladelse givet, uden at projektet blev undergivet en miljøkonsekvensvurdering og endog uden en indledende undersøgelse af behovet for en sådan vurdering, idet det omhandlede anlægs nominelle kapacitet lå under tærsklen på 1 MW i henhold til denne lov.
- 11 Castellsellino kommune anlagde sag ved den forelæggende ret, Tribunale amministrativo regionale per le Marche (den regionale forvaltningsdomstol for Marche, Italien) med påstand om annullation af denne tilladelse, idet den gjorde gældende, at der forelå en tilsidesættelse af direktiv 2011/92.
- 12 Den 22. februar 2013 afslog denne retsinstant Castellsellino kommunes anmodning om foreløbige forholdsregler med henblik på suspension af den anfægtede tilladelse.

- 13 Med dom nr. 93/2013 af 22. maj 2013 erklærede Corte costituzionale (forfatningsdomstol, Italien) lov nr. 3/2012 delvist forfatningsstridig på grund af dens uforenelighed med EU-retten, fordi denne lov ikke foreskrev, at samtlige de kriterier, der er fastsat i bilag III i direktiv 2011/92, skal tages i betragtning med henblik på at identificere projekter, der skal undergives en miljøkonsekvensvurdering, i overensstemmelse med dette direktivs artikel 4, stk. 3.
- 14 Den 16. april 2015 indgav 4 C en anmodning til regionen Marche om at sikre, at det omhandlede anlæg overholdt kravene i henhold til direktiv 2011/92.
- 15 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at de bestemmelser i lov nr. 3/2012, hvorefter regionerne tidligere kunne vedtage differentierede tærskelværdier med henblik på fritagelse for miljøkonsekvensvurdering, og som dannede grundlag for de regionale myndigheders vedtagelse af afgørelsen af 20. juni 2012, blev ophævet efter den af Corte costituzionale (forfatningsdomstol) den 22. maj 2013 afsagte dom nr. 93/2013. Der blev vedtaget nye bestemmelser, som på nationalt plan fastlagde betingelserne for, at projekter af regional interesse kan fritages for miljøkonsekvensvurdering. Tærsklen for, hvornår der skal gennemføres en miljøkonsekvensvurdering, for anlæg af samme type som det i tvisten i hovedsagen omhandlede, blev sat op fra 1 MW til 50 MW, dog således, at denne tærskel under visse betingelser kan nedsættes med 50%.
- 16 På denne baggrund fandt regionen Marche ved afgørelse af 3. juni 2015 i henhold til dette nye regelsæt dels, at det omhandlede anlæg var fritaget for den indledende undersøgelse af behovet for en miljøkonsekvensvurdering, dels »erklærede« den tidligere givne tilladelse af 20. juni 2012 »for gyldig«.
- 17 Ved dom af 19. juni 2015 annullerede den forelæggende ret, Tribunale amministrativo regionale per le Marche (den regionale forvaltningsdomstol for Marche), imidlertid den tilladelse, som var blevet givet den 20. juni 2012 af regionen Marche, med henvisning til, at den var blevet vedtaget på grundlag af lovbestemmelser, der efterfølgende var blevet erklæret forfatningsstridige.
- 18 4 C indbragte denne dom for Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Italien).
- 19 Castebellino kommune anlagde på sin side sag ved den forelæggende ret med påstand om annulation af regionen Marches afgørelse af 3. juni 2015.
- 20 På denne baggrund har Tribunale amministrativo regionale per le Marche (den regionale forvaltningsdomstol for Marche) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Er EU-retten (nærmere bestemt direktiv [2011/92] i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for vedtagelsen af de [i hovedsagen] anfægtede bestemmelser) principielt til hinder for en lovgivning eller en national administrativ praksis, som gør det muligt at gennemføre en screening af, om det er nødvendigt at foretage en vurdering af indvirkningerne på miljøet, eller at gennemføre en VVM-undersøgelse, for så vidt angår projekter vedrørende anlæg, der allerede er opført på tidspunktet, hvor screeningen bliver gennemført, eller i modsat fald om EU-retten gør det muligt at tage hensyn til ekstraordinære omstændigheder, som gør det muligt at fravige det almindelige princip om, at en VVM-undersøgelse efter sin art er forudgående?
- 2) Det ønskes nærmere bestemt oplyst, om en sådan fravigelse er begrundet, såfremt en ny forskrift fritager et bestemt projekt – som burde have været screenet i henhold til en national rets afgørelse, hvorved en tidligere gældende national bestemmelse om screeningfritagelse blev anset for forfatningsstridig, [eller] ikke måtte finde anvendelse – fra en VVM-undersøgelse?«

Om de præjudicielle spørgsmål

- 21 Indledningsvis bemærkes, at det fremgår af forelæggelsesafgårelsen, at hovedsagen vedrører et projekt med henblik på forøgelse af kapaciteten af et eksisterende biogasanlæg til elproduktion, med hensyn til hvilket de regionale myndigheder har bestemt, at der ikke skulle foretages en indledende undersøgelse af behovet for en miljøkonsekvensvurdering, i overensstemmelse med lovgivning vedtaget af en regional myndighed, som efterfølgende er blevet erklæret forfatningsstridig, fordi det ikke var foreskrevet i denne lovgivning, at alle de relevante kriterier i bilag III til direktiv 2011/92 skulle tages i betragtning med henblik på at identificere projekter, der skal undergives en miljøkonsekvensvurdering, i overensstemmelse med nævnte direktivs artikel 4, stk. 3.
- 22 Det fremgår ligeledes af forelæggelsesafgårelsen, at de kompetente regionale myndigheder efter den i denne doms præmis 14 nævnte anmodning af 16. april 2015 fra 4 C om en fornyet undersøgelse af spørgsmålet om behovet for at foretage en miljøkonsekvensvurdering, og efter at de omhandlede arbejder var gennemført, på grundlag af de nye lovbestemmelser fandt, at der ikke skulle foretages en sådan vurdering.
- 23 Med de to spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret således i det væsentlige oplyst, om EU-retten, såfremt et projekt, der skal øge kapaciteten af et elproduktionsanlæg som det i hovedsagen omhandlede, ikke er blevet undergivet en indledende undersøgelse af behovet for at foretage en miljøkonsekvensvurdering, i henhold til nationale bestemmelser, der efterfølgende er blevet erklæret uforenelige i denne henseende med direktiv 2011/92, er til hinder for, at dette anlæg, efter at projektet er blevet gennemført, gøres til genstand for en ny undersøgelsesprocedure med henblik på at kontrollere, om det overholder kravene i dette direktiv, og eventuelt en miljøkonsekvensvurdering. Den forelæggende ret ønsker endvidere oplyst, om de kompetente myndigheder på grundlag af de bestemmelser i national ret, der er gældende på det tidspunkt, hvor de skal træffe afgørelse, vil kunne anse en sådan miljøkonsekvensvurdering for ikke at være nødvendig.
- 24 Der skal henvises til, at artikel 2, stk. 1, i direktiv 2011/92 fastsætter, at projekter, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet som omhandlet i direktivets artikel 4, sammenholdt med samme direktivs bilag I eller II, skal vurderes med hensyn til denne indvirkning, inden der meddeles tilladelse (jf. i denne retning dom af 7.1.2004, Wells, C-201/02, EU:C:2004:12, præmis 42, og af 26.7.2017, Comune di Corridonia m.fl., C-196/16, EU:C:2017:589, præmis 32).
- 25 Som Domstolen allerede har fastslået, er den forudgående karakter af en sådan vurdering begrundet i behovet for, at den kompetente myndighed som led i beslutningsprocessen på et så tidligt stadium som muligt tager indvirkningen af alle tekniske planlægnings- og beslutningsprocesser på miljøet i betragtning, idet formålet er fra starten at undgå dannelsen af forurening eller gener frem for senere at forsøge at modvirke deres virkninger (jf. i denne retning dom af 3.7.2008, Kommissionen mod Irland, C-215/06, EU:C:2008:380, præmis 58, og af 26.7.2017, Comune di Corridonia m.fl., C-196/16, EU:C:2017:589, præmis 33).
- 26 Artikel 4, stk. 1, i direktiv 2011/92 bestemmer, at med forbehold af dette direktivs artikel 2, stk. 4, skal projekter, der er opført i dets bilag I, underkastes en vurdering i henhold til dets artikel 5-10.
- 27 For så vidt angår projekter, der er opført i bilag II til direktiv 2011/92, bestemmer direktivets artikel 4, stk. 2, at medlemsstaterne ved hjælp af en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde eller ved hjælp af grænseværdier eller kriterier fastsat af den berørte medlemsstat afgør, om projektet skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering.
- 28 Det fremgår endvidere af artikel 4, stk. 3, i direktiv 2011/92, at der ved en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde eller en fastsættelse af tærskelværdier eller kriterier i henhold til denne artikels stk. 2 skal tages hensyn til de relevante udvælgelseskriterier i bilag III til dette direktiv.

- 29 Det fremgår derimod ikke af direktiv 2011/92, hvilke retlige konsekvenser der skal drages af en tilsidesættelse af disse bestemmelser.
- 30 Der skal ikke desto mindre henvises til, at Domstolen allerede, i præmis 43 i dom af 26. juli 2017, *Comune di Corridonia m.fl.* (C-196/16, EU:C:2017:589), har fastslået, at i tilfælde af en undladelse af at foretage en miljøkonsekvensvurdering, som kræves i EU-retten, skal medlemsstaterne bringe de ulovlige følgevirkninger af denne undladelse til ophør, og at EU-retten ikke er til hinder for, at en sådan vurdering foretages med henblik på en lovliggørelse efter opførelsen og ibrugtagningen af det pågældende anlæg, på betingelse af, dels, at de nationale bestemmelser, der tillader denne lovliggørelse, ikke giver de berørte anledning til at omgå EU-reglerne eller til at undlade at anvende dem, dels, at vurderingen foretaget med henblik på lovliggørelse ikke kun begrænses til dette anlægs fremtidige indvirkninger på miljøet, men også tager de indvirkninger på miljøet, der har været siden anlæggets opførelse, i betragtning.
- 31 I præmis 42 i dom af 26. juli 2017, *Comune di Corridonia m.fl.* (C-196/16, EU:C:2017:589), bemærkede Domstolen endvidere, at den omstændighed, for det første, at de omhandlede selskaber i den sag, der gav anledning til nævnte dom, havde iværksat de tiltag, der i givet fald var nødvendige for at foretage en miljøkonsekvensvurdering, for det andet, at de kompetente myndigheders afslag på at imødekomme disse ansøgninger var støttet på nationale bestemmelser, hvis modstrid med EU-retten først var blevet konstateret efterfølgende, og, for det tredje, at de i den sag, der gav anledning til denne samme dom, omhandlede anlægs aktiviteter var blevet suspenderet, syntes at vise, at de i denne sag gennemførte lovliggørelser ikke var blevet tilladt i henhold til national lovgivning under omstændigheder svarende til dem, der var omhandlet i den sag, der gav anledning til dom af 3. juli 2008, *Kommissionen mod Irland* (C-215/06, EU:C:2008:380, præmis 61), og ikke havde haft til formål at omgå EU-retten.
- 32 Heraf følger, at EU-retten under disse betingelser ikke er til hinder for, at et projekt, såfremt det i henhold til nationale bestemmelser, der er uforenelige med direktiv 2011/92, ikke har været undergivet en indledende undersøgelse af behovet for en miljøkonsekvensvurdering, selv efter at det er blevet gennemført, gøres til genstand for en undersøgelse fra de kompetente myndigheders side med henblik på at afgøre, hvorvidt det skal gøres til genstand for en miljøkonsekvensvurdering, i givet fald på grundlag af en ny national lovgivning, forudsat at denne er i overensstemmelse med dette direktiv.
- 33 De nationale myndigheder, der skal træffe afgørelse i denne sammenhæng, skal også tage hensyn til anlæggets indvirkning på miljøet siden arbejdernes gennemførelse, og der er ikke noget til hinder for, at de efter denne undersøgelse på ny konkluderer, at en miljøkonsekvensvurdering ikke er nødvendig.
- 34 Selv om det tilkommer den forelæggende ret at vurdere, om disse betingelser under hensyn til indholdet af de nationale bestemmelser og de oplysninger, som den råder over, er opfyldt i hovedsagen, finder Domstolen det ikke desto mindre formålstjenligt at give denne ret følgende anvisninger.
- 35 Det skal for det første fastslås, at et projekt vedrørende et biogasanlæg til elproduktion med en nominel kapacitet på under 1 MW ikke er omfattet af bilag I, punkt 2), litra a), i direktiv 2011/92, som omhandler konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 300 MW, men af dette direktivs bilag II, punkt 3), litra a), som omhandler projekter vedrørende industrianlæg til fremstilling af elektricitet, som ikke er omfattet af direktivets bilag I.
- 36 Arbejder som de i hovedsagen omhandlede med henblik på at øge kapaciteten af et anlæg udgør derfor et projekt, med hensyn til hvilket medlemsstaterne skal afgøre, om det skal undergives en miljøkonsekvensvurdering i henhold til artikel 4, stk. 2 og 3, i direktiv 2011/92.

- 37 Det følger endvidere af Domstolens faste praksis, at såfremt medlemsstaterne har besluttet at anvende fastsættelse af tærskelværdier eller kriterier i henhold til artikel 4, stk. 2, i direktiv 2011/92, er den skønsbeføjelse, som derved tilkommer dem, begrænset af forpligtelsen i direktivets artikel 2, stk. 1, til, inden der meddeles tilladelse, at foretage en undersøgelse af indvirkningen af projekter, der bl.a. på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet (jf. i denne retning dom af 20.11.2008, Kommissionen mod Irland, C-66/06, ikke trykt i Sml., EU:C:2008:637, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 I henhold til artikel 4, stk. 3, i direktiv 2011/92 er medlemsstaterne forpligtede til ved fastsættelsen af disse tærskelværdier eller kriterier at tage hensyn til de relevante udvælgelseskriterier i direktivets bilag III (jf. i denne retning dom af 20.11.2008, Kommissionen mod Irland, C-66/06, ikke trykt i Sml., EU:C:2008:637, præmis 62).
- 39 Desuden overskrider en medlemsstat, som fastsætter disse grænseværdier eller kriterier på et sådant niveau, at samtlige projekter af en bestemt type i praksis på forhånd bliver holdt uden for vurderingen, grænserne for sit skøn, medmindre samtlige udelukkede projekter på grundlag af en samlet vurdering kan anses for ikke at have væsentlig indvirkning på miljøet (dom af 20.11.2008, Kommissionen mod Irland, C-66/06, ikke trykt i Sml., EU:C:2008:637, præmis 65 og den deri nævnte retspraksis).
- 40 Heraf følger, at den omstændighed, at nationale bestemmelser som dem, på grundlag af hvilke regionen Marche vedtog sin afgørelse af 3. juni 2015, har hævet tærsklen for, hvornår der skal gennemføres en miljøkonsekvensvurdering, ikke i sig selv er tilstrækkelig til at konkludere, at disse bestemmelser ikke overholder direktiv 2011/92.
- 41 Det kan heller ikke konkluderes, at disse bestemmelser ikke er i overensstemmelse med EU-retten på grund af den af den forelæggende ret anførte omstændighed, at det i hovedsagen omhandlede projekt, såfremt disse bestemmelser ikke var blevet vedtaget, som følge af den af Corte costituzionale (forfatningsdomstol) den 22. maj 2013 afsagte dom nr. 93/2013 skulle have været undergivet en indledende undersøgelse af behovet for at foretage en miljøkonsekvensvurdering.
- 42 På baggrund af det ovenstående skal de forelagte spørgsmål besvares med, at EU-retten, såfremt et projekt, der skal øge kapaciteten af et elproduktionsanlæg som det i hovedsagen omhandlede, ikke er blevet undergivet en indledende undersøgelse af behovet for at foretage en miljøkonsekvensvurdering, i henhold til nationale bestemmelser, der efterfølgende er blevet erklæret uforenelige i denne henseende med direktiv 2011/92, kræver, at medlemsstaterne bringer de ulovlige følgevirkninger af denne tilsidesættelse til ophør, og ikke er til hinder for, at dette anlæg, efter at projektet er blevet gennemført, gøres til genstand for en ny undersøgelsesprocedure fra de kompetente myndigheders side med henblik på at kontrollere, om det overholder kravene i dette direktiv, og eventuelt undergive det en miljøkonsekvensvurdering, forudsat at de nationale bestemmelser, der tillader denne lovliggørelse, ikke giver de berørte anledning til at omgå EU-reglerne eller til at undlade at anvende dem. Der skal også tages hensyn til anlæggets indvirkning på miljøet siden projektets gennemførelse. Disse myndigheder kan på grundlag af de nationale bestemmelser, der er gældende på det tidspunkt, hvor de skal træffe afgørelse, anse en sådan miljøkonsekvensvurdering for ikke at være nødvendig, for så vidt som disse bestemmelser er forenelige med dette direktiv.

Sagsomkostninger

- 43 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parterers udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Såfremt et projekt, der skal øge kapaciteten af et elproduktionsanlæg som det i hovedsagen omhandlede, ikke er blevet undergivet en indledende undersøgelse af behovet for at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet, i henhold til nationale bestemmelser, der efterfølgende er blevet erklæret uforenelige i denne henseende med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, kræver EU-retten, at medlemsstaterne bringer de ulovlige følger af denne tilsidesættelse til ophør, og er ikke til hinder for, at dette anlæg, efter at projektet er blevet gennemført, gøres til genstand for en ny undersøgelsesprocedure fra de kompetente myndigheders side med henblik på at kontrollere, om det overholder kravene i dette direktiv, og eventuelt undergive det en vurdering af indvirkningen på miljøet, forudsat at de nationale bestemmelser, der tillader denne lovliggørelse, ikke giver de berørte anledning til at omgå EU-reglerne eller til at undlade at anvende dem. Der skal også tages hensyn til anlæggets indvirkning på miljøet siden projektets gennemførelse. Disse myndigheder kan på grundlag af de nationale bestemmelser, der er gældende på det tidspunkt, hvor de skal træffe afgørelse, anse en sådan vurdering af indvirkningen på miljøet for ikke at være nødvendig, for så vidt som disse bestemmelser er forenelige med dette direktiv.

Underskrifter